

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTQUES I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: CIÈNCIES POLÍTQUES I DE L'ADMINISTRACIÓ

ASSIGNATURA: 20861 FINANCES PÚBLIQUES (6 crèdits)

DURADA: Segon semestre CURS: Segon cicle (optativa)

CURS ACADÈMIC: 2005/2006

Professora Magda Mercader Prats

Objectiu: L'assignatura de Finances Públiques té per objectiu de facilitar a l'estudiant l'instrumental econòmic disponible per a l'anàlisi de les polítiques públiques d'imposició i prestacions monetàries. El curs està compost de dues parts. La primera es destina a introduir a l'estudiant en els conceptes fonamentals de la teoria de la imposició i la segona aprofundeix en l'estudi de figures impositives i programes de despesa concrets analitzades a partir del cas espanyol. L'estudiant té l'oportunitat d'avaluar les polítiques amb EspaSim, un model informàtic de microsimulació per a Espanya (vegi's <http://selene.uab.es/espasim>), i d'explorar els efectes sobre l'equitat i l'eficiència de canvis en aquestes polítiques.

Programa de l'assignatura

1. Introducció

El pressupost del sector públic. Evolució des d'una perspectiva comparada amb la Unió Europea. Classes d'ingressos públics. El paper dels impostos. Els diferents programes de despesa. Definició i elements d'un impost. Tipus d'impostos. Principis impositius: eficiència econòmica, justícia fiscal, senzillesa administrativa i sensibilitat política. Barems fiscals i progressivitat.

2. La imposició i l'equitat

Diferents teories de justícia i les seves implicacions sobre la redistribució. Nozick i les drets naturals. La unanimitat paretiana. Preferències ètiques i funcions de benestar social. L'utilitarisme, Rawls i l'igualitarisme. Mesura de l'equitat i redistribució.

3. La incidència impositiva

Els efectes dels impostos sobre la distribució de la renda. La incidència impositiva en equilibri parcial. Impostos unitaris i impostos advalorem. El paper de les elasticitats. Aspectes d'incidència en equilibri general. Incidència i capitalització impositiva. Qui paga els impostos a Espanya.

4. La imposició i l'eficiència econòmica

El cost en termes de benestar de la imposició. Impostos de suma fixa i impostos distoncionants. Excés de gravamen, efecte renda i efecte substitució. Anàlisi de l'excés de gravamen a partir de corbes de demanda i oferta.

5. Imposició òptima

Eficiència, equitat i imposició òptima. Imposició òptima sobre béns. Imposició òptima sobre la renda. L'elecció entre la imposició directa i la indirecta. Imposició òptima i reforma impositiva.

6. Imposició sobre la renda personal

La definició de renda. Exempcions, deduccions de base i quota. L'escala de gravamen i la progressivitat de l'impost. L'elecció de la unitat contribuent. Impostos i inflació. L'impost negatiu sobre la renda. L'impost sobre la renda a Espanya: evolució i propostes recents de reforma. Efectes de l'impost sobre l'oferta de treball. Efectes sobre l'estalvi. Elusió i evasió fiscal.

7. La seguretat social contributiva

Objectius, instruments i disseny institucional de la seguretat social. La lògica d'assegurança versus la lògica de solidaritat social. Les cotitzacions socials com a impost sobre la nòmina de salaris. Quota obrera i quota empresarial. El finançament sistema de seguretat social a Espanya. Sistemes de repartiment versus de capitalització. El problema demogràfic: taxa de dependència. L'equitat en la seguretat social contributiva. Pensions, eficiència i incentius. Els programes de vellesa, atur, invalidesa i malaltia. Propostes de reforma.

8. La seguretat social no contributiva

Atur i exclusió. Els programes d'assistència social a Espanya. Programes de rendes mínimes. La trampa de la pobresa i els incentius. Canvis en les estructures familiars i les polítiques d'ajut a la família. El finançament de l'assistència social. Propostes de reforma. La renda bàsica.

9. Altres impostos

Imposició sobre el consum: Els impostos sobre consums específics com a mecanisme correctors d'externalitats i l'impost sobre el valor afegit. La imposició sobre la riquesa: Impost sobre la propietat, impost sobre successions i donacions i l'impost sobre el patrimoni. L'impost sobre la renda de societats. La forma d'aquests impostos a Espanya.

Bibliografia bàsica

Stiglitz, J. (1995), *La Economía del Sector Público*, Ed. Bosch, 2ª Edició.

Rosen, H. (1987), *Manual de Hacienda Pública*, Ed. Ariel Economía, 1ª Edició.

Albi, E. Contreras, C., González Páramo, J. Zubiri, I. (1999), *Teoría de la Hacienda Pública*, Ariel Economía, 3ª Edició.

Es facilitarà bibliografia específica durant el curs per cada un dels temes.

Avaluació

L'avaluació es realitzarà a través d'examen. Opció d'avaluació continuada (en funció del número d'estudiants pels que assisteixen regularment a classe i participen a les activitats proposades).